20 տարի

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ ԹԱՂԹԵՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ

20 տարի

ՊԱՐԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ամենուրեք տարուան գրասենեակներ։
Ենթադրեալ գրութիւններու վերաբերեալ նախագրութիւն. բաղդատութիւն եւ լրեր։
Ազգային խնդիրներու վերաբերեալ գրութիւններ, տեղեկութիւններ, արձագրեր, եւ խառն լրեր։
Ժողովրդական կարգադրութիւն։
Առեւտրական եւ արդիւնաբերական գործառնութեանց ծանուցմունք

ԳԻՆ ԵՐԱՆԻ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՐ ԿԱՆԽԻԿ
Տարեկան Կիսամեայ
Ի Պոլսոյ համար 6 մէջիտ 3 մէջիտ
Տարեկան » 7 » 3 1/2
Ծանուցման մէջ տողի գինն է առաջին տեղի՝ 5 բ. բաղձի 2 իսկ եթէ ասելի անգամներու համար 1 դինար։
ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ ամէն գրութիւն պիտի է ուղղել առ Տնօրէն, Ս. Գոլոս Մարգարեան Գրատուն։

ԹՒԼԻՍ 1949 — ՏԱՍՆԵՒԵՕԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԵՐԻՍԻՇՏԱԲԹԻ — 3 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 15 ՄԱՐՏ

Ս. ԳՈԼՈՍ 1 ՄԱՐՏ

ԱԶԳԱՑԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆ

Մինչեւ գարու Հայոց մէջ, մի սուտ գրոյց կայ՝ սուրբ ուսումնասիրեան բաւական նշդրեալ, որուն ինչպէս մեզ գտանին երիտասարդ կը լինի այս սեղ առաջ բերելը մեր ընթերցողներուն. իբր թէ պիտի գայ մի ժամանակ, որ Ղուանը ազգը Արեւմտեան ազգասէրներէն մեր ազգի կենաց գայ, մինչեւ ի Սկաւտ լեռ և Տրգուսայ կողմն մէջերն ասորը գրանելով, անոր կամ Աշխարհանունց ցեղին մէջերն մէջերը կազմելով պիտի յարուցանի Հայոց գրականութեան ազատութիւնը։

Ամբ շինելի երազական ուսումնասիրութիւնը Կիլիկիոյ Հայոց խաչակիրներու հետ ունեցած յարաբերութեանց մասնաւորապէս, լեռնականութիւն ունենալ կարծուեցաւ. առհասարակ Երկիրներու և ազգերու վրայ տիրելու բանասաղդը Աքեմենոսացոցմէն և գրած տեսնելու կամ գեր խաղալու հետաքրքրութեան եղող Ա. բնութեանցմէն, այսինքն Լատինացոցմէն և լատինաբանը Հայոցմէն։

Ա. այս տրդեան ուսումնասիրութիւնն իրականացնելու համարելու ու փարձերուն հետեւանքն եղաւ, ազգարարական ազգասէրներդ, կրոնական տեսչասիրաց և քան ժողովրդի մէջ մի ուրիշ տարարար (պարբերաբար), որ Հայոց ազգի գլխոյթ. մարմնոյ, ասելերն ու ձեռքերը թարգ ու փոյր առնելով, այն ժամանակուայ ժամանակ ազգարարի տոյր կոգերը ցոյ ու ցան ըրաւ։

Ազգայնոյ՝ այդ մեր անգի սակով առաջ բերած հարցերդին. Նախ՝ Ներսէս Շնորհալուոյ յեռոյ Կիլիկեան Հայոց գրականութեան վիճակն է, թէ՝ դիտեն մեր հնագոյն գրական մարդիկ, թէ՝ ոչ։ անոնց քաղաքական վարչութեան փիլիսոփայական հանգամանքը և գլխաւորապես Հայաստանեայց Եկեղեցու այն ժամանակին կրած ամենազգալի կերպարանափոխութիւնը. Պարզ ասելով, Արեւմտեան գրականական ազատութիւն ասելով՝ իրենց գործը մեզ հասկացաղ որ. իրենց մեծերը, ամէն բան որ Հայոց է, Հայոց ազգային է, ինչպէս Իսլամութիւն, Եկեղեցի, Լեզու և Գրականութիւն ֆրանկացանել է, լատինացուցանել է, Հաստատ Պարզ ցոյց սուտ ազգարարութեան։

Մեր զարմանքը սանոյ իրարու մեր՝ այն է որ գարու, իրեր, գեղարդը իրարու վրայ հասնելով անցան գնացին, Կիլիկեայ Հայոց գրաժամանակն յեռոյ ազգարարն ազգարարի հոգով անցաւ, ազգ ազգի վրայ երբեմն գարու նեղան և ազգ ուսումնասիրեան գազանարան մեզմի մեզ. երկու գար առաջ ազգարարն եկեղ սեռաբանութիւն և սեռազգեստներուն գանկին մեզ մեռաց և գարու եկան. ուրիշ կերպ չտես սատ (մեր գարեան գարնան) ազգինի. Հայոց գրականութեան ազատութիւն միայն մի բաղազարոյ իրականութեան ձեռքով կարելի է լինել։

Ահա և մի ուրիշ ազգայնոյ մեր Հայրենեաց եղբայրութեան. նախարդ գարու մեր վարդապետներու. եպիսկոպոսներու և եղբարարապետներ ձեռքով կատարած իրարանցեանց. Օրինակի համար, նախարդ գարն ազգրան, երբ Ցիսուսեանը արեւելքի մէջ կը ուրանան ի Փառս Աստու ոչ ազգասերու. Արարատայ նահանգը կերդման ճիշդ. այն ժամանակ երբ նոր էր յանդգնած Հայոց Կաթողիկոսութեան Եղեռնագի Նահապետ ազգ. Ա. Նահապետ Կամենացիոյ՝ թեկուզ իր նախորդներէն ամենը ոչ. միայն տիրապետուած ու ենթարկուած այն հին ուսանողութիւնն թէ Ղուանը անուանով ազգ Հայոց գրիչասանութեան ազատագրէ պիտի լինի, Ցիսուսեանները մեր. գաղափարութեամբ կ'ընդունի իր մեռ, ազգից ազգանն ալ այդ էր. չատ լանդնիր, որ Նահապետ Կամենացիներն մեր գրագրութիւնը, այդ խորամանկ Պիտուանոյ ձեռքն անցնի և իրենց թեկուզութեամբ և յուսաստութեամբ այդ Կամենացիներն, Հռոմայ Պապին պատգամաւորութիւնը ընդունելու. հանդարտ գարձեան Հայոց վրայ, որ կը գտնուէին այն ժամանակ Փարիզի եր կիներու մէջ (ցոյցին ոչնար պատ սատ կը նշանակ), այդ մեր իրացնին Նահապետի խելք ունեցող Կամենացիներն ըրաւ՝ մի ազգարարան թեզրի կը գրէ և փոխադարձ ալ մի. այն հանդարտութեան գարանական կ'ըստանայ, այլ նաև Հռոմայ Պապը Պրոպագանդայի այսինքն Կարդինալի խորհուրդ անուն մի վարդապետի ձեռքով. մի ամենախառնարար ազգարարան և այլայլ բաներ ընծայ կը գրիչ անոր։

Մեր նկատելու բանն այն է որ, այդ կամենացիներն այդ գրիչ յարաբերութեանց մէջ մեզ գնելու հնարար ամբաստանութեան ներքեւ և ընկած իրրեւ գրծոյ իրեն յանձնած սուրբ ուսանողն և ամբաստանողն է եղած նէր. Ճիշդ. այդ ժամանակներն է որ. Իրանեան Հայոց և մի ազգայնի գաղարարան առարքութիւնն կամարելու փորձ կ'ընեն, կ'ուժէ որ այդ խորամանկն ալ մեր ընթերցողներուն ազգի առաջը հանենք. այն ժամանակուայ մեր ջանասիրաբար ամենանեն յեռոյ ազգարարն ազգարարի հոգով անցաւ, ազգ ազգի վրայ երբեմն գարու նեղան և ազգ ուսումնասիրեան գազանարան մեզմի մեզ. երկու գար առաջ ազգարարն եկեղ սեռաբանութիւն և սեռազգեստներուն գանկին մեզ մեռաց և գարու եկան. ուրիշ կերպ չտես սատ (մեր գարեան գարնան) ազգինի. Հայոց գրականութեան ազատութիւն միայն մի բաղազարոյ իրականութեան ձեռքով կարելի է լինել։

Ահա և մի ուրիշ ազգայնոյ մեր Հայրենեաց եղբայրութեան. նախարդ գարու մեր վարդապետներու. եպիսկոպոսներու և եղբարարապետներ ձեռքով կատարած իրարանցեանց. Օրինակի համար, նախարդ գարն ազգրան, երբ Ցիսուսեանը արեւելքի մէջ կը ուրանան ի Փառս Աստու ոչ ազգասերու. Արարատայ նահանգը կերդման ճիշդ. այն ժամանակ երբ նոր էր յանդգնած Հայոց Կաթողիկոսութեան Եղեռնագի Նահապետ ազգ. Ա. Նահապետ Կամենացիոյ՝ թեկուզ իր նախորդներէն ամենը ոչ. միայն տիրապետուած ու ենթարկուած այն հին ուսանողութիւնն թէ Ղուանը անուանով ազգ Հայոց գրիչասանութեան ազատագրէ պիտի լինի, Ցիսուսեանները մեր. գաղափարութեամբ կ'ընդունի իր մեռ, ազգից ազգանն ալ այդ էր. չատ լանդնիր, որ Նահապետ Կամենացիներն մեր գրագրութիւնը, այդ խորամանկ Պիտուանոյ ձեռքն անցնի և իրենց թեկուզութեամբ և յուսաստութեամբ այդ Կամենացիներն, Հռոմայ Պապին պատգամաւորութիւնը ընդունելու. հանդարտ գարձեան Հայոց վրայ, որ կը գտնուէին այն ժամանակ Փարիզի եր կիներու մէջ (ցոյցին ոչնար պատ սատ կը նշանակ), այդ մեր իրացնին Նահապետի խելք ունեցող Կամենացիներն ըրաւ՝ մի ազգարարան թեզրի կը գրէ և փոխադարձ ալ մի. այն հանդարտութեան գարանական կ'ըստանայ, այլ նաև Հռոմայ Պապը Պրոպագանդայի այսինքն Կարդինալի խորհուրդ անուն մի վարդապետի ձեռքով. մի ամենախառնարար ազգարարան և այլայլ բաներ ընծայ կը գրիչ անոր։

Մեր նկատելու բանն այն է որ, այդ կամենացիներն այդ գրիչ յարաբերութեանց մէջ մեզ գնելու հնարար ամբաստանութեան ներքեւ և ընկած իրրեւ գրծոյ իրեն յանձնած սուրբ ուսանողն և ամբաստանողն է եղած նէր. Ճիշդ. այդ ժամանակներն է որ. Իրանեան Հայոց և մի ազգայնի գաղարարան առարքութիւնն կամարելու փորձ կ'ընեն, կ'ուժէ որ այդ խորամանկն ալ մեր ընթերցողներուն ազգի առաջը հանենք. այն ժամանակուայ մեր ջանասիրաբար

Մինչեւ գարդանոց և Իտալիայ Ոլի անունով երբեմն Հայ մարդ պատմութեան մէջ գարու ինգան իրրեւ ցեղ և ազգասաց Կամենացին գրականեցիկ ազատեան. ազգը կը գեղարդին Գեղամանց Քաղաքին կայ. սեր և Բանարդոյ Նշանեան Քաղաքին Թագաւորի արքունեաց գանձերը Կամենացիներուն համար ազգանութիւն մեզարաս. Ամենայն այն գաղանութիւն մեզարաս. Ամենայն այն գաղանութիւն մեզարաս. Ամենայն այն գաղ

կամ՝ սար ու ձոր է ընթանում այդ գանձերը ձեռք բերելու. կամ իբր ասենք նաս

Այս յեռագրայն էին հրատարակված 1884ի Նոյեմ 17,29 Ս. Պետերբուրգի պաշտոնական լրագրերը. կասկածական պարագաներ պարունակող Բիլիսիոյ զորավարի պաշտոնական քննությունքներնեն. Պ. Վ. այլինիանի Իրմինի Բիլլոպ անունիկացի նիրատարը բարեկիսը (մարդու մարմնաց կապանքները [illegible]) որ մարդասպանությունքը մեր մեջ եղած կարգալու ձիրքերն հրապարակ դուրս թեանելը. առարկայ է եղած անցած շաբաթ ապրիլ Պետերբուրգի քաղաքի բանակներնեն, կիրակի իրիկունն մեծ պարահանդես ունեցան վերհանման. կայսերը և մեծափառ կայսրուհին յաստակի հրամանով կայսերական գերդասանները առանձին նեղնել Կարլիսա պարարանի մեջ.

Մեծափառ կայսրուհին ինքզինքը, Պ. Բիլլոպ լաւ մեծ յանդգնությամբ նիրեցեալ այն փոքրն որ 1881 թուին ամեն մարդու հետաքրքրությունը շարժեց, երբ Բիլլոպ ապրիլ փարոսությունը կատարեց մեծափառ կայսրուհուն ասելիս. Ինչպես Բիլլոպ կայսրուհուն նախ ձեռքը բռնելով մի քիչ ասենակաց մեջ «Լիբերտի» անունը գրեց, և մեծափառուհին յայտնեց թե այդ անունն էր, որու վրայ իր ուշադրությունն էր գարձուցած.

Վերհանման կայսրը հետ, Պ. Բիլլոպ մի բան գուսաս, որն որ պատասխան մի անիկան մեջ կը գտնուի, մի և նույն կերպով Պ. Բիլլոպ յայտնեց մեծափառ կայսրուհուն թե ինչ ոգի բանի վրայ կը մտածեր, որ նիրեց նրան որը վերջացեր է իր միտ գրուած սեղանը, առանց մեծափառ կայսրուհուն գիտությունն. Այդ կարծիքն սարդ լինելը հիշելուն ետեւ. Դ. Բիլլոպ-ինու ոգեորությամբ առալ բերաս իր թե մի եղեան գործուած լինի մի մարդու վրայ գալու-նով.

Բայց իր գուսակի նրքին սանձանպրան յայտնությունքեր ցոյց տուաս նա, երբ մարդասպանությունքեր Բիլլոպի միայն ինքան նրանյությունքան գեղցիկան մի եղանակը.

Վերհանման կայսրն ու մեծափառ կայսրուհին Պ. Բիլլոպին հետաքրքրությունքան փոքրիկուն համար յաստ ուրախ եղան սրանք, Ինչպես Ֆոր. գիր-

---

ԺՈՂՈՎՐԴԱՆ ԱՅՐԻՆԵԼՈՒ ԲԱՆ

Մ Ի Շ Ե Լ ԵՒ Ֆ Ր Լ Ի Զ Ի Ն

Դ.

(Շարունակություն և վերջ)

գարի գնելու նպատակով. Եվ յիշեց անելու այն որ... որ մեր պիտի գտնեն ընդ ինձ սառուց անելու... գնելիցի յանգեցնելիներ... չէրնելը նոր պատնեշ Անգիտացուց ազգային խոսակցությունքան ալիք ու գաղտ բնաբարությունքներ... նիրկ յիշելիս անելու շարքի յանգեցնելիր....

«Ծանոթ գնելիանց պատիրը տալ փարանցն ու յանգեցնալ ալ, բացատրեմ միայն. գրեց տիրել ձեռանցնելով նրանց կոպությունքանց մեջ մեծ ազգային մի ոգի գրաշնվեցի, որ այժմ այդ ազգային յոգու ցնդելը պիտի անանց... ահա քու պատիրդ....

«Ինքդիր թե՛ այս գրաբերի սանձանոցան նոր Պարանիսան գեղագեղաստան տասնվեն թերգանի հետ.

«Ես կարծեցիր վերանիցդ, կը խրատեմ գրենք... բու վերանիցդ յարտեր Հայ ազգերդ մի գոնը ու ոնար հետ ուսանանցիր. Հայերդ ու, գրքերանցդ պատանանդ և խանեմ անձինքը կը հանգեսամ. տասիրեան համար մի նորերանան և անձանանի գալա կը բանան և մի ասան նրանց, որու վրայ փարանանքներն բնաբեր տասիրեն եղան, իր հրաբայի յայտնությունը ասալ բերելու բնարանան գրանանանց ազգի տալեն.

Պ. Վ. այլինիանի հետ խոսակից լինելց ցանկացաց անձինք, կարող են հարցանել Բիլլոպանցեան պանդուկին կամ Պ. Սայանն, որ խիստ ծանոթ եղած է իրենց թատերական մարդ և Բիլլոպ.

Ուրեմն Կ. Գալայ հատարանությունը մի թատերական մարդու հետ գործ ունի ունենան և ոչ գիտանան նայելու. Ա. այդ բաներ նորանիրեան չեն մեզ համար.

Ֆոր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՉՈՒՐ

Ինչպես արդէն ծանուցուած էր, երկի ժամը 7 1/2ին սեղի ունեցաւ ի Նպատակ Ասիական ընկերութեան կանչուրեայ հանդէսը ընդ նախագահութեամբ Վահան Արքիշէ է. Գիւնանի՝ Ներքոյի Ցուռնական Պլյուգոսի սրահին մէջ, որ ընկերութեան տարեգրութեան ներքեւ գրուած էր.

Պ. Ա. Պասատ՝ որ պիտի բանախօսէր՝ վերջին ժամուն նամակ մը դրկեցի. ցաւ կը յայտներ որ անձնական տարաբերութեան պատճառաւ չկրնայ կարենալ ներկայ գտնուիլ.

Հանդէսը բացաւ Մեծ. Եղիա Եպ. Տեր-Գրիգորեանցն (Գրիգոր Լուսաւ) հանդուցեալ ատենադպրութեան մէջ.

Յետ որոյ երաժշտական բնական կատարեր նուագեցին գանգահանարութեամբ ազգային ճարտարապետ Տիգրան էֆ. Զուլֆանեան և Աշնուտապլլ Օր. Ղազարոս Գարիկեան. Հանդանանքի ազգային բանաստեղծ Ալէքսանդր էֆ. Փանոսեան՝ Պ. Ա. Պասատի գրագրագրը լեցուց Գրանանքին ուշանելի քարիմատ մը կարդալով երկանս հանդիսատեսաց բուռն ծափահարությունքներ ստանալ.

բայց կը գտնեանք թէ գուցէ թիկունքնէն էր եղած....

«Այո, թող քեզի խրատ մ՚ընեմ, և ոչ թէ պատիժ....

Գոյզ
Կարծեցեալ սիրտ հիշ
Գ...

Սենեակին մէջ իրար յաջորդեան կը սիրէր. Մինչեւ ընդարձակ նամակը մեր ձեռքն Գալուց, և մեզմեզաբար ոչիսն բացած սենեակի շուրջ սենիկնը կը նայէր, յանկարծ գլուխը վեր առաւ և զարանցել սկսաւ.

—Զարմի՛ բարեկամ ոչ նէս ոչ սիրաս ալ որ թատերական համար մեր ոչ բարեսեր, կը մերժէ ինձ խոսալ... բայց ա՛ւ պիտի դանեմ նրբանիրքեան նա գրի սենեակի հետ՝ ա՛ւ բլլալ գալ սենեակ մէջ... և խնդրեցի գալ ոչ սենեակի սիրալ մ՚ որ թերեւս սրտանի էր սենեակ, բայց գերարանի ինչ սատանանանգամի սիրտ մը հրել մը....

Սենեակը գլխին վերեւ սենեակաց գեղարվեստ սենեակ, ոչիսն երբեմն հրամանագրանիրեան նման գալար ցոյցեցան բրենց խորշերնէն, բերանը վերերում ոչ-սիրտ յարանանեան կրնէր որ կարծես նա սիրաս կը թերեր, լրիվներն ու ոչ-սերերքն վերերին սատանան կարդալով, բարդեներու ինանանդեցնը տասան, և ընդհանրապես բարդանարանանի սիրաս, ինչպես ոչիսի բարարանները, բարդերվին թեանեց արժանացաս. Պ. Փանասեանի հետերը հիանալի էին. իր բանաստեղծական տարանքին հետ գիտուն մեղանչ նաեւ Ֆրանսացոյ մը արժանի ընտրը առաջանությունն մը. Նոր՝ բաւական հետաքրքրությամբ էր կարեանեան կանանչ սանանան որ (նոր երիտասարդ բանաստեղծին գեղանց գանանեան վրայ սանելու գանի մի էաս

Ու էֆ. Պիրոյեանն բնեն երեսի իր ուրախանան գեղեցիկ բանախոսությունքներ գեղեցիկ ոգեորությամբ կարդաց գեղեցիկ սանանանությունն մը գրաբի վրայ գեղեցիկ ինքնասանանանի սիրաբանքը. խնամանությունքեան և բնական խորհրդանանությամբ. Այս սանանանի էներգան մեջ ինչն կրնար գանգանի որ մը տալ Պիրոյեանն էֆի սանանանությունի վրայ, որ ամոլ մը սեանալի հանդերձ ունենցիները սանանան ուշադրությամբ և հանդարտ լսեցին.

Ասոյար լինելու համար կը ցանցի թէ Պիրոյեանն էֆենտիի բանախոսությունը Պլյուգոսի մէջ տրատանանելու արժանի էր իր սանանանանանանանի գեղեցիկ գեղեցիկ. Հանգիստանանը ինքի և երգարանանը. Ծանանանությամբ պատանեցին Պիրոյեանն վարժարանի Տնտրէնը, որ իր բարի պարոյ կենաց մեջ կը գանանի համանանի, ոչ սանանի բնանը ուսանանի ուսանանի մը հանդիսանանանց գրարի և մարդեն մեջ անենեցի յիշատակ մը մնալու.

Օր. Նարոյան կնոջ մը նանանանելի յեանց՝ Տէր. Ճիրայեան էֆէնտի սանանանանց գիտանանի սանանանեան կամ Եկեղ գանանանարի վրայ.

Տ-ի՛ նոր ճիրայեան իր գրանանանի. սանանի և ժողովրդական լեզուանանանանանանի բարարարանի բարարանանց իր նեղի. Ցեան ոչ սանանանանանանան

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

Վաղարշապատ. 28 փետր.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ

Ոսկի մետաղ (մինգոտաչ) գ. 1 գրամ	17 55
» » բարձրագոյն	17 52
» » կես արժեք	
Արծաթեան հրիտակ	մինչ 40 75
Ոսկեղեն մինգոտաչ	77 20
Թղթադրամ	292

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐԱՄՈՎ

Ցորենեան ալիւր	փութ	100
Անգլիական »	»	110 10
Գարնանային »	»	87 56
Բրդ	»	20 17
Գորգեղէն	»	51 15
Գառան թաւշ	»	9 12
» ոչխարի	»	89 15
Գիրուկ	»	3 25
Մշկնոտ տարբ.	»	107 50
Գառի մէնիր	»	102 50
Մատ »	»	102 20
Վերարդ	»	28 20

Ա. Զ Գ

Փարսի գաղութական քաղաքում մի կը փափաքի լսուլս ամենաքաջ պարսկաստանցի մարդ։ Ազգ. փարձառնաց մէջ, ի պահանջել հարիւն ազնիւս պարսաւ Հայաստանի և Ազգ. ս. Եկեղեցեաց պատասխանեալ գաղութներ։

Ոչ ոք ունեցողները կը հարցուին ի Մերձեան Զարդը թ. 57 Մարգարեան գրատունը լրագրոյս ամենայն հեռ բանակցելու։

ԹԼԹՈՎՍԱՆ — ԳՐԱՎԱՃԱՌ

Վ. ԱԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ Զաքարեանցլար եղբարք թ. 51. կը վաճառեն ամէն տեսակ գրքեր, լրագրեներ և գեղարդի վերաբերեալ։ Գրքերնին և գանազան գրեանքներ քիչ մեծ և թէ փոքր գանակով։

Գիրքերն լաւ լուսաւոր վաճառատան [illegible] բաներ և մեծապէս ամէն ձեւերով և խիստ գին բարեգին։

Գաւառներէն եկող յանձնարարութիւնք փութալի խնամով կը կատարուին։

Ֆ. ԱՍԱՏՈՒՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՒՐՈՒՐ

Դարձեալ հասաւ

Զուարճալի Ֆիգարոյ Լեզուակիցի Հայոց Հայ ազգաբնակ արեւելքի բարեաւ։

Կեղրանուանցին է Ֆ. Ասատուրեան և բնակ. ի Թիֆլիս գրաքանաւորաց, Գոլշ Հայոց Հրատարակչի թիւ 34.

Ա. Զ Գ

Նորէն ալ ձիւնեան գրասեր ունի ծանուցանել Մեծարգոյ հասարակութեան թէ իւր բնակարանը փոխուած է Զէյթիոնի Եղբարաց փողոց թիւ 29 գաղարդի կից տունը որ ամէն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթի օրերը ժամը 8ն մինչեւ 11 բան Թրգաց հիւանդներ ընդունի և կը դարմանէ։ Ինչպէս նաեւ մեր հարազատ ամէն տեսակ գրեանքներ ծախելու անձինք ազատելու համար մանաւանդ Զէյթունցիք տասան է Բարեկամ Ամն Ֆան վարդապետին։

Ազգասէրներ ձեր կը գտնուեսին։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի Ս. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

ՄԱՐԳԻՒՂ ՅԱ ԼԻՐՔ

ԿՐԹԱՍԱՆ ԵՒ ԶԳԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԵՍ ԳԱՐԵՆԼԻՈՒՆՔ

Ես գրատունդ ազգային և բնակուած գեղեցիկ գիրքերով։ Հասկանալի մարդ մի, դուն կեռ գիրքագրէ է տեղ։ Նոյնն ալ ոչ գրագրելի մէջ իւր կեղծ լուսաւոր կրթութեան և գրքերու։ Գին նոյնպէս։

Ոչ գրեանի ամէն գրասենեակաց քով։ Գին 12 գրանիկ։

ՔԱՐԾ ԼԻՒԵՐՆԵՐ ԱՐՔԱՆԵ

ԲԱՐՄԱՆՊԻԼ

Թարգմ. Մ. Մ«ի»ան

Սոյն գրքոյկը գեղանկարչի մը բանաստեղծութիւնք Ներքոյս մեջեկոց Բարմանպիլի վարուց վրայ կը խօսի, կիսաբէ որ ամէն Հայ հանրութիւնը ունենան ի ձեռին, և կը փափաքիր որ ազգիս թարգմանիչն ալ ուրախանալ հրատարակել նոյնս ազգի երեսին և ուսումնարանաց անանց կենաց գրութիւնն։

Կը փափաքի գրասենեակաց քով։ Ի գին 40 փարա։

ՄԱՆՈՒԷԼ Ա. ՄԱՍԱՊԵԱՆ

ՆՈՒԱՐԱԳԱՐԱՆ

ՊՈՂԻՍԻՈՒԹԻՒՆՔՆԵՐՈՒ Ի ՀԱՅՈՑՆԱՅ ԳՐԱԿԱՆ

Արեւելեան Ազգասէր նի

Ն Ե Ղ Ա Գ Ի Ն Ի Թ Ի Ն Ի Ն Թ

Մարէն և Քարէն, Հէրեն և Նարէն

ԳԱՍԱՆԻ ԴԻՑՆՈՒՆ

Հայ ազգաբնակ գրեանքներ ունեցող գրասենեակներուն ուրախութիւնքն է նոյնպէս ազգասէրներուն ուրախութիւնքն է նոյնպէս ուսանողներուն և այլ նիներ դարձանելու։ Ապէ դիր մի և. ս. մենանոց որ և հանդերձանքի գրասենեակներ։ Գրեանքներ։ [illegible] Գրեանքներ։

Գրասենեակ բոլոր գրասենեակաց բարեգործաբար է Գրիգոր Գալուստեանցի Հայոց Գրեանքներ։ Գին 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերն 1 ռուբլի։ Բ. Մասն 10 գրանիկներ։

Վաղարշապատ նոր գրասենեակի գեղեցիկ գիրքերն ի յանձնարարութիւնք գրեալ կը կատարուին։

ՀԵՌԱՆԴԻՆ ՊԱՐԵԿՄԱՆ

Ի Ցարս. Ս. Ս. Ցանկեան

Մոյն գրքոյկին, որ տասնամեան [illegible] գրագրեալ է, էն գրեանքն ամենիսկած է ազգ ունեցող Ցարսիոյ [illegible]։ Հրատարակեցին ի պատասխանելու, որպէս հարկաւոր է հիմանալ ազգաբնակ եղած [illegible] [illegible] գրեանքներ։ [illegible] գանազան գեղեցիկ պատմագրեանց գրքեանները և մանաւանդ յանկարծ ամենի պատասխանալ սիրողին հարկ եղած անձինքներն գրագրեանները։ Մոյն պատասխանիներնս մեծ ծանուցութիւն մը մասնագրեալ կրնան ամենայն Հայ բնակեալաց մէջ որպէս բարեգործ գրքի [illegible] ազգաբնակ ասատիոյ է մը։ Կը գրուին [illegible] [illegible] [illegible]